

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

[REDACTED]
o žalobě proti rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 20. 1. 2009, č. j. 100000/120-2008-RVI,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 20. 1. 2009, č. j. 100000/120-2008-RVI, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 7 760 Kč, a to do rukou jeho zástupce JUDr. Ing. Jana Kopřivy, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí ministra zahraničních věcí, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva zahraničních věcí ze dne 11. 12. 2008, č. j. 100000/114-2008-RVI. Tímto rozhodnutím ministerstvo odmítlo žádost žalobce o „poskytnutí informace o statistických údajích o žádostech o vízum na Generálním konzulátě České republiky ve Lvově“.

V žalobě žalobce konstatuje, že podáním ze dne 20. 11. 2008 požádal na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále

jen „zákon o informacích“), Generální konzulát ČR na Ukrajině ve Lvově (dále jen „GK Lvov“) o tyto informace:

1. sdělení počtu žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů na území ČR za účelem zaměstnání přijatých zastupitelským úřadem v období od 1. 1. do 13. 7. 2008, od 14. 7. do 27. 7. 2008, od 28. 7. do 20. 11. 2008,
2. sdělení počtu žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů na území ČR za účelem účasti v právnické osobě přijatých zastupitelským úřadem v období od 1. 1. do 13. 7. 2008, od 14. 7. do 27. 7. 2008, od 28. 7. do 20. 11. 2008,
3. k informacím podle bodu 1 sdělení, v kolika případech uplatnil GK Lvov postup podle § 170 odst. 10 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
4. k informacím podle bodu 2 sdělení, v kolika případech uplatnil GK Lvov postup podle § 170 odst. 10 zákona č. 326/1999 Sb.,
5. k informacím podle bodu 1 sdělení, v kolika případech uplatnil GK Lvov postup podle § 57 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb.,
6. k informacím podle bodu 2 sdělení, v kolika případech uplatnil GK Lvov postup podle § 57 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb.,
7. k informacím podle bodu 1 sdělení, v kolika případech uplatnil GK Lvov postup podle § 57 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb.,
8. k informacím podle bodu 2 sdělení, v kolika případech uplatnil GK Lvov postup podle § 57 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb.,
9. k informacím podle bodu 1 sdělení, v kolika případech uplatnil GK Lvov postup podle § 53 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb.,
10. k informacím podle bodu 2 sdělení, v kolika případech uplatnil GK Lvov postup podle § 57 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb.

Žalobce současně požádal, aby byly požadované informace poskytnuty ke každému období dle bodu 1 a 2 zvlášť.

Žalobce dále uvádí, že mu informace nebyly poskytnuty s tím, že žalovaný nevede žádné evidence a statistiky. Žalobce k tomu poukazuje na to, že zákon o informacích pojem statistika nedefinuje a že statistiky nevedené povinným subjektem nepatří mezi ty informace, jež povinný subjekt nemusí sdělovat. Žalobce je přesvědčen, že minimálně k informacím požadovaným pod body 1 a 2 musí být na GK Lvov vedena evidence, resp. evidence správních poplatků vybraných v jednotlivých obdobích za tuto agendu. Žalobce následně požádal žalovaného o sdělení, jaké statistiky jsou tedy o vyřizování dlouhodobých víz vedeny, avšak žalovaný zatím neodpověděl. Žalobce požadované informace žádal jakožto zaměstnavatel řady osob z Ukrajiny s ohledem na možnost kontroly žalovaného při vyřizování žádostí o vízum na GK Lvov, neboť GK Lvov postupuje vůči jeho potenciálním zaměstnancům jinak než u ostatních žadatelů o víza. Tomuto postupu však není možné se nijak bránit, ani neexistuje jiná možnost kontroly než žádost o uvedené informace, neboť rozhodnutí o neudělení víza je vyloučeno ze soudního přezkumu a část spisu obsahující stanovisko zastupitelského úřadu je vyloučena z práva nahlížet do spisu. Přitom na netransparentnost udělování víz na Ukrajině upozornil i veřejný ochránce práv.

Žalobce proto navrhuje, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a nařídil žalovanému požadované informace (případně v závislosti na výsledku dokazování některé z požadovaných informací) poskytnout. Žalobci nechť je přiznána náhrada nákladů řízení.

Ve vyjádření k obsahu žaloby žalovaný upozorňuje na to, že na základě nových žádostí o informace poskytl v polovině března 2009 žalobci veškerou evidenci počtu žádostí o víza

k pobytu nad 90 dnů za rok 2008 vytvořenou GK Lvov, konkrétně počet přijatých žádostí, počet udělených víz a počet zamítnutých žádostí. Jinou evidenci GK Lvov nevytváří, a nemá ji tudíž k dispozici. Požadované informace nemá ani žalovaný a vzhledem k počtu přijatých žádostí o víza k pobytu nad 90 dnů (13 404 za rok 2008) a s ohledem na kapacitní možnosti GK Lvov i žalovaného je prakticky nemožné požadované informace vytvořit. Žádost se tedy týká zcela nové informace, na kterou se podle § 2 odst. 4 zákona o informacích nevztahuje povinnost poskytnout ji. Žalovaný nesouhlasí s tím, že by postup vyřizování žádostí o víza byl utajený a netransparentní, konzulární úseky zastupitelských úřadů postupují v souladu se zákony a dalšími předpisy.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.

Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti:

- Podáním ze dne 20. 11. 2008 požádal žalobce o poskytnutí informací shodně, jak posléze uvedl v žalobě (viz výše).
- Rozhodnutím Ministerstva zahraničních věcí ze dne 11. 12. 2008, č. j. 100000/114-2008-RVI, byla žádost o poskytnutí informací odmítnuta s odkazem na § 15 odst. 1 zákona o informacích. Ve stručném odůvodnění je řečeno, že konzulární úseky zastupitelských úřadů neprovádějí plošné statistiky úkonů požadovaných v žádosti a tyto informace tudíž nejsou k dispozici pro potřeby zastupitelských úřadů ani ministerstva. Žádný zákon ani jiný předpis neukládá vést požadovanou evidenci, resp. statistiku.
- Proti tomuto rozhodnutí se žalobce podáním ze dne 18. 12. 2008 odvolal. Uvedl, že v rozhodnutí absentuje uvedení zákonného důvodu pro odmítnutí žádosti o informace. Dále uvedl, že požadoval informace podle zákona o informacích, nepožadoval výpisy z evidencí nebo poskytnutí statistických údajů. Vzhledem k tomu, že požadované informace se vztahují k působnosti povinného subjektu, je GK Lvov povinen požadované informace vyhledat a poskytnout. Tvzení o neexistenci statistiky nemá na povinnost poskytnout požadované informace žádný vliv. Pokud povinný subjekt požadované informace nemá k okamžité dispozici, je jeho povinností je vyhledat v rozsahu, v jakém je o ně požádáno.
- Rozhodnutím ministra zahraničních věcí ze dne 20. 1. 2009, č. j. 100000/120-2008-RVI, bylo odvolání zamítnuto a rozhodnutí prvního stupně potvrzeno. Ve stručném odůvodnění se uvádí, že rozhodnutím prvního stupně byla žádost odmítnuta s tím, že zastupitelské úřady neprovádějí plošné statistiky požadovaných úkonů. Požadované údaje nemají zastupitelské úřady k dispozici a nemohou být tudíž ani zpřístupněny veřejnosti. Žádný zákon ani jiný předpis neukládá ministerstvu (zastupitelským úřadům) povinnost vést požadovanou statistiku.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Podle § 20 odst. 4 písm. b) zákona o informacích platí, že pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona pro odvolací řízení ustanovení správního řádu.

Podle § 68 odst. 1 správního řádu rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Podle odst. 3 se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Žalovaný nepostupoval v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, neboť jeho rozhodnutí neobsahuje předepsané náležitosti.

Z odůvodnění rozhodnutí není patrné, jak se žalovaný vypořádal s námitkami žalobce uplatněnými v odvolání, resp. absentuje jakákoliv reakce na tyto námitky. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí v podstatě jen zopakoval velmi stručně konstatování správního orgánu prvního stupně o tom, že plošné statistiky údajů požadovaných v žádosti nejsou vedeny, a proto tyto informace nejsou k dispozici pro potřeby zastupitelských úřadů ani ministerstva a žádný zákon ani jiný předpis neukládá vést požadovanou evidenci, resp. statistiku. Žalovaný tak zcela ponechal stranou námitky a argumentaci uplatněné v odvolání, vůbec se jimi nezabýval, a tudíž se s nimi nevypořádal. Konkrétně žalovaný nijak nereagoval na námitku odvolatele, že v rozhodnutí prvního stupně absentuje uvedení zákonného důvodu pro odmítnutí žádosti o informace, a nijak se nevypořádal s odvolatelovou argumentací, že požadované informace se vztahují k působnosti povinného subjektu, a proto je GK Lvov povinen požadované informace vyhledat a poskytnout a tvrzení o neexistenci statistiky nemá na povinnost poskytnout požadované informace žádný vliv.

Z rozhodnutí rovněž není patrné (a poukázal na to už žalobce v odvolání proti rozhodnutí prvního stupně), v kterých zákonných ustanoveních žalovaný, resp. správní orgán prvního stupně spatřují oporu pro odmítnutí žádosti o poskytnuté informace. Poukazuje-li v tomto směru žalovaný ve svém vyjádření k žalobě na § 2 odst. 4 zákona o informacích s tím, že žádost se týká zcela nové informace, nemůže k tomu soud vůbec přihlídnout, neboť ve vyjádření k žalobě již nelze zhojit absenci důvodů napadeného rozhodnutí.

Na základě uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

S ohledem na to, že rozhodnutí, které je nepřezkoumatelné lze podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušit bez jednání, soud jednání nenařizoval, byť to žalobce požadoval. Dospěl-li soud k závěru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, staly se bezpředmětnými i v žalobě uplatněné návrhy na provedení důkazu výsledkem svědků. Ty by mohly přicházet v úvahu teprve tehdy, bylo-li by napadené rozhodnutí podrobena meritornímu přezkumu.

Žalobce se rovněž domáhal, aby soud žalovanému nařídil v souladu s § 16 odst. 4 zákona o informacích požadované informace poskytnout. Ustanovení § 16 odst. 4 zákona o informacích se vymyká koncepci správního soudnictví v České republice. Tato norma, kterou je třeba použít v souladu se zásadou *lex specialis* namísto obecné úpravy soudního řádu správního, zavádí apelační prvek do jinak kasačního systému správního soudnictví. Z § 16 odst. 4 zákona o informacích tedy plyne, že soud věcně zhodnotí důvody pro odepření informace uváděné správním orgánem a zváží, zda ospravedlňují neposkytnutí požadované informace. Dojde-li

k negativnímu závěru, zruší rozhodnutí a nařídí správnímu orgánu, aby informaci poskytl. Tento postup soud ovšem může zvolit pouze tehdy, lze-li správní rozhodnutí a jeho důvody přezkoumat. Tak tomu v posuzované věci nebylo, proto soud napadené rozhodnutí pouze zrušil a vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení. Tu představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč náklady na zastoupení advokátem za dva úkony právní služby [příprava a převzetí zastoupení a podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“)] po 2 100 Kč [§ 7 bod 5 ve vazbě na § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu] a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce žalobce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto s ohledem na § 57 odst. 2 s. ř. s. se náhrada zvyšuje o částku odpovídající této dani, a to 20 % z částky 4800 Kč, tj. 960 Kč. Žalobci tak bude na náhradě nákladů zaplacena žalovaným částka 7 760 Kč.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]